

KAZISS

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ІШКІ ТУРИЗМ

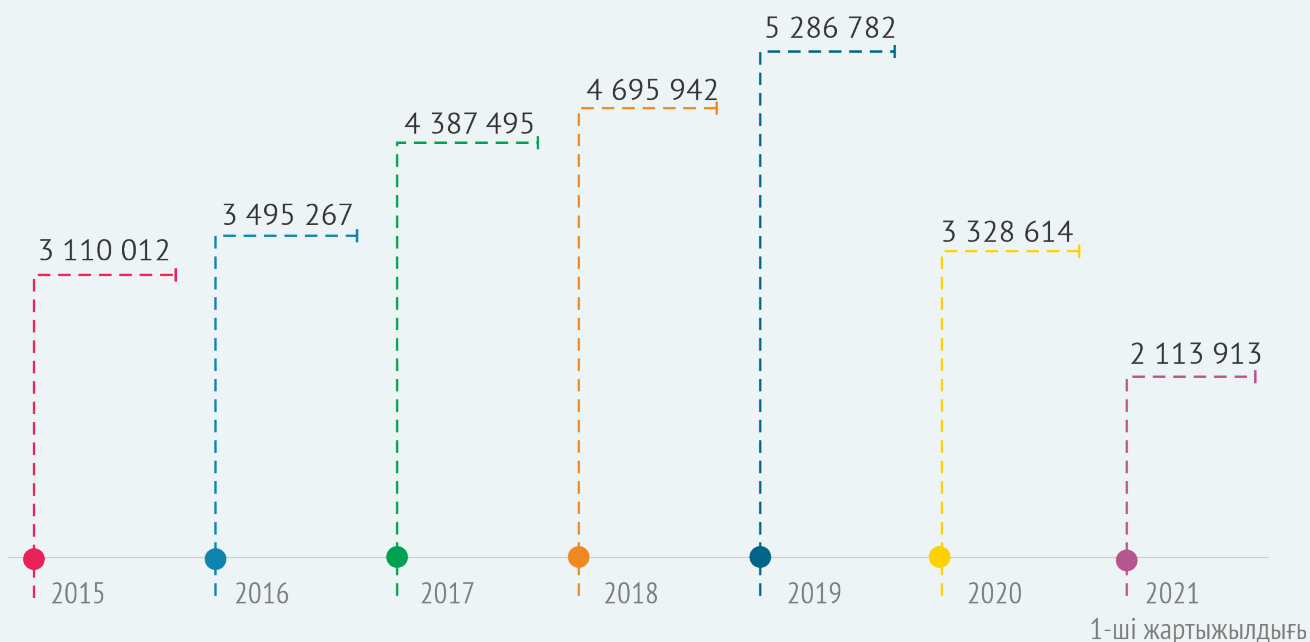
Туризм индустриясы
Қазақстан экономикасын
әртараптандыру
бағыттарының бірі
болып табылады,
ол өңірлердегі
экономикалық
белсенділіктің өсуіне
триггер болуға тиіс.

Осы мақсатта 2019 жылы **Қазақстан Республикасында туристік саланы дамытудың 2019-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы** әзірленіп, қабылданды. Алайда, 2020 жылы қалыптасқан эпидемиологиялық жағдай демалысты ұйымдастырудың мазмұны мен тұжырымдамасын қайта қарастыру қажеттілігін көрсетеді, осылайша туристік саланы қалпына келтіру және дамыту үшін жағдай жасайды.

Соңғы жылдары ҚР ҰЭМ Статистика комитеті материалдарының деректері бойынша Қазақстанда **ішкі туризм бағыты бойынша келушілер санының өсуі байқалады**. Ішкі туристер саны 2015 жылы 3 миллионнан астам келушіден 2019 жылы 5 миллионнан астам адамға дейін өсті. Алайда, пандемия салдарынан 2020 жылы туристік ағынның төмендеуі байқалады, бұл 2021 жылы айтарлықтай қарқынды өсуді көрсетеді, сол кезде бірінші жартыжылдықта ішкі туристер саны 2 миллионнан астам адамды құрады.

Орналастыру орындарында қызмет көрсетілген резидент келушілердің саны (ішкі туризм):

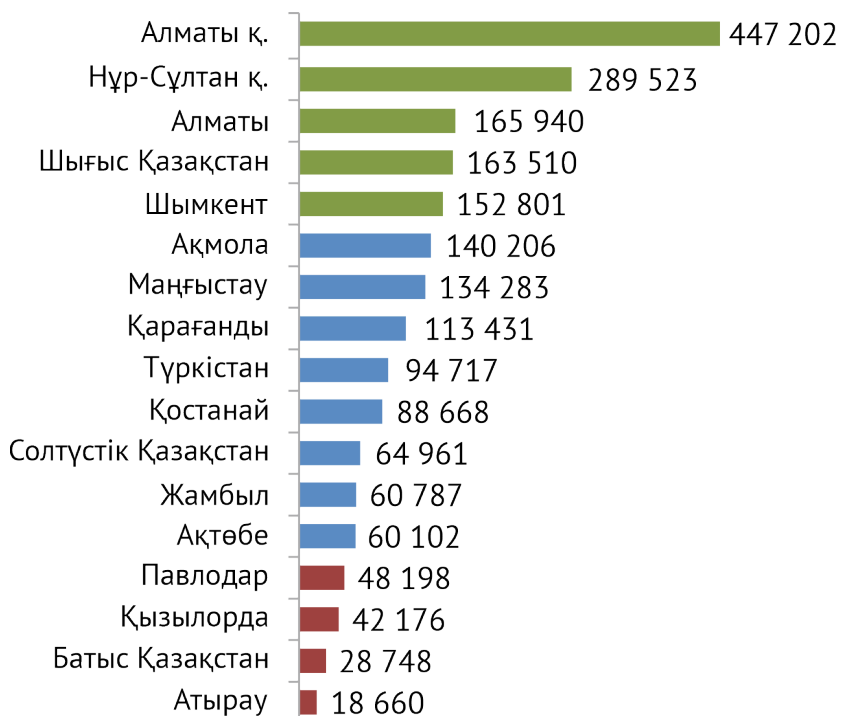

Мемлекеттік бағдарлама аясында Алакөл және Балқаш көлдерінің жағалаулары, Щучинск-Бурабай, Баянауыл, Имантау-Шалқар курорттық аймақтары, Алматы тау кластері, Маңғыстау, Түркістан және Нұр-Сұлтан кіретін басым курорттық аумақтарды қамтитын **Туристификациялау картасы** әзірленді.

Сонымен қатар, 2021 жылдың бірінші жартыжылдығының қорытындысы бойынша **ішкі туристердің басым бөлігі** Алматы қаласына – 447 202 турист, сондай-ақ Нұр-Сұлтан қаласына – 289 523 турист келді. Жалпы, топ-5 құрамына Алматы, Шығыс Қазақстан облыстары және Шымкент қаласы кірді.

Ал Атырау, Батыс Қазақстан, Қызылорда және Павлодар облыстары ішкі туристер үшін **танымал емес бағыттар** болды. Туризм үшін ең танымал қаламен алшақтық орта есеппен 12 есе болды.

Орналастыру орындарында қызмет көрсетілген резидент келушілердің саны 2021 жылғы қаңтар-маусым бойынша:

Жалпы, COVID-19 пандемиясы туризм саласы үшін ең үлкен қиындыққа айналды, **туризм ішкі сапарларға назар аудара отырып түбегейлі өзгерді.** Airbnb тұрғын үйді қысқа мерзімді жалға беру қызметінің бас директоры Брайан Чески атап өткендей: *«2020 жылдың маусым айының басынан бастап біз адамдардың өздеріне жақын қалаларға бара жатқанын көріп отырмыз»¹.* **Шағын туристік жорықтарға, спорттық туризмге, экотуризмге және дәстүрлі өмір, дәстүрлер мен тағамдар атмосферасындағы түпнұсқа демалуға деген қызығушылықтың артқанын атап өткен жөн.**

¹ Airbnb CEO Brian Chesky predicts local travel and digital... <https://www.businessinsider.com/airbnb-ceo-brian-chesky-predicts-future-of-traveldigital-nomad-2020-5>

Алайда пандемия бос уақытты ұйымдастыруға түзетулер енгізді. Шет елдердің тәжірибесі көрсеткендей, туристік аймақтарда инфекцияның таралуына қарсы іс-қимыл шаралары өте алуан түрлері бар. Сөйтіп, **Еуропа елдерінде туризмді қалпына келтірудің негізгі шарттары аурудың таралуының едәуір төмендеуі** және ұзақ уақыт бойы жағдайдың тұрақтануы болып табылады.

Еуропалық Одақта туристік сапарларды қайта бастаудың тағы бір шарты - жергілікті тұрғындар үшін де, туристер үшін де денсаулық сақтау жүйесінің жеткілікті әлеуеті, егер ауру кенеттен көбейсе, алғашқы медициналық көмек, ауруханалар мен реанимация қызметтері шамадан тыс жүктелмеуі. Шалғай туристік аудандарда медициналық қызметтер шектеулі болуы мүмкін.

Израиль мамандары **туристік индустрияның қауіпсіз және тиімді жұмысына оралуына көмектесетін өнімдер мен технологияларды** ойлап тапты:

- Вирустың «иісін сезетін» **«жасанды мұрын»**. Израиль компаниясы жасаған бұл технология коронавирус тасымалдаушыларының молекулаларын анықтауға мүмкіндік береді. Бұл құрылғыны қоғамдық орындарда орнату олардың қаншалықты қауіпсіз екенін түсінуге мүмкіндік береді;
- **«Ақылды» робот** – ауруханаларда сынақтан өтіп жатқан робот. Ол медициналық топтардың денсаулығын сақтау үшін коронавирусты емдейтін бөлімдердегі қызметкерлердің бір бөлігін ауыстыруға арналған. Бұл технологияны тіркеу және қауіпсіздікті тексеру кезінде әуежайлар мен қонақ үйлерде де қолдануға болады;
- **Ұзақ уақыт бойы киюге болатын маска** (бетперде) - Израильде ұшу және ұзақ сапарлар кезінде тыныс алуды жеңілдететін маска жасалды. Қазіргі уақытта ол ауруханаларда эксперименталды түрде қолданылады және медициналық топтарға қиындықсыз жұмыс істеуге көмектеседі;
- **Тепловизорлар** – бұл қоғамдық орындарда коронавирус тасымалдаушыларын анықтаудың бір әдісі - қоғамдық орындарға кірген кезде дене температурасын тексеру. Келесі технологиялық шешім әзірлену үстінде және бір мезгілде адамдардың үлкен топтарының денелерін жылуға денелік сканерлеуді жүргізуге мүмкіндік береді. Бұл технологияны кез-келген жерде қолдануға болады, қонақ үйлердің фойелерінен бастап туристік орындардың кіреберістерге дейін.

